

цвѣтъ на българскитѣ заселища, числящи се къмъ единъ или другъ клонъ отъ войниклъка (въ обширна смисълъ на думата) и ги прошарватъ съ разни институтни елементи. Въ туй отношение Сливенъ не е билъ подобно на войнишкитѣ заселища Панагюрище, Жеравна, с. Войника и т. н., а е притежавалъ войници, дерванджии или харбалии, чобани и соколници (доганджии).

Слѣди отъ срѣдновековенъ български войниклъкъ въ Сливенъ и заварени отъ турцитѣ е имало. Това най-вече ще се види при разглеждане въпроса за сливенскитѣ соколници. Но именно отъ кога датира учрѣдяването на войниклъка въ Сливенъ подъ турска форма? Каза се вече, че нѣкои български крѣпости при турскитѣ завоевания се прѣдаваха доброволно, чрѣзъ капитулация. На такива турцитѣ сж давали извѣстни правдини или сж потвърждавали сжществующитѣ вече¹⁾. Отъ тукъ е и началото на войниклъка, подведенъ вече като институтъ въ турско издание, собствено отъ 1376 г.²⁾. Войниклъкътъ е прѣтърпѣлъ разни фазиси на развой, не само като резултатъ на държавнически промѣни въ Турция, но и поради причини, лежащи въ поведението на българскитѣ войнишки заселища.

¹⁾ Ср. Linkeisen I, 226. Войниклъкътъ не трѣба да се смѣсва съ участието на християни въ турскитѣ войни до окончателното падане на тия християни въ П-ва. Това участие е въ форма на васалство, а не на войниклъкъ. Сърбитѣ участваха въ битката при Ангора (1402 г.) не като войници, а като Баязидови васали. Българитѣ още прѣди тоя бой сж изгубили васалството си и ще сж участвували тамъ като войници и акънджии. Слѣди отъ това ще се намѣрятъ въ стари помашки пѣсни, а както е извѣстно, че цѣпинци, прѣди потурчването си, сж се били като войници чакъ въ сѣверна Африка.

²⁾ Тая дата е дадена отъ добрия турко-графъ D' Ohsson (Tabl. g  n  r. Paris. 1824, VII, 17, 378-9). Прѣзъ врѣмето на D' Ohsson, българскитѣ войници сж били само 6,000 души. Отъ тукъ може да се сжди за броя имъ при първитѣ години на турскитѣ завоевания и държавничество. Ср. Rusa  t, the history of the present state etc. 1682, p. 340. Акънджии (стрѣлци, повечето българи) е имало кжсно прѣзъ войнитѣ на Турция съ Полша и Русия. Първиятъ имъ войвода е билъ българскиятъ ренегатъ Михалоглу. Като една отъ причинитѣ за съкратяване правата на войницитѣ може да се посочи института на юруцитѣ или коняритѣ. При Rusa  t тѣ били 1294 фамилии, съ права на земи, подобни на бащинитѣ.